

ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИКИ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ ТА ЇХ МОЖЛИВИЙ ВПЛИВ НА ПІДГОТОВКУ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УКРАЇНІ

Тарасюк Данило Олексійович

курсант КП-133 ФПФПКП

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Тінін Дмитро Геннадійович

ORCID ID: 0000-0002-8593-1706

старший викладач кафедри ТСП,

майор поліції

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Тимофєєв Володимир Павлович

ORCID ID: 0000-0002-6805-8933

старший викладач кафедри ТСП

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Сучасні зміни в діяльності Національної поліції України заслуговують на увагу та вивчення успішного зарубіжного досвіду щодо організації та функціонування поліцейських підрозділів. Особливий акцент робиться на питаннях тактичної, фізичної та вогневої підготовки поліцейських, яка є критично важливою для їхньої професійної успішності. Ми вважаємо, що вивчення цих аспектів у провідних державах світу, що співпрацюють з Україною в реформуванні правоохоронної системи, зокрема, Сполучених Штатах Америки, є належним та важливим кроком.

На початку важливо відзначити, що українське законодавство визначає тактичну підготовку як сукупність заходів, спрямованих на вивчення та вдосконалення практичних навичок поліцейських щодо застосування теоретичних знань в оцінці конкретних ситуацій та прийняті законних рішень, а також на їх психологічну готовність для дій у різних ситуаціях [1]. Важливо підкреслити, що тактична підготовка є невід'ємною частиною службової підготовки поліцейських і спрямована на укріплення та оновлення необхідних знань, вмінь та навичок, які враховують специфіку та характер роботи поліцейського.

У той же час, під поняттям тактико-спеціальної підготовки розуміється складова загальної професійної підготовки працівника, яка включає навчання особового складу діяти в екстремальних ситуаціях, готує їх до виконання службових завдань у надзвичайних умовах, як в мирний, так і в військовий час [2, с. 9]. У сучасних умовах, особливо під час проведення Операції Об'єднаних Сил (далі – ООС), зростає загроза тероризму і вимога забезпечити громадський порядок і безпеку. Це робить актуальними питання вдосконалення тактичної підготовки поліцейських з метою успішного виконання їх обов'язків та спеціальних операцій.

В першу чергу важливо зазначити, що в американському розумінні "поліція" має свої особливості через існування трьох рівнів державної влади: федерального, штатого і місцевого, і кожен з них має свою власну автономію та самостійність [3]. Проте, незважаючи на цю систему, підготовка поліцейських здійснюється на основі єдиної норми та методології, яка визначає їхню практичну роботу.

У Сполучених Штатах Америки головний акцент у підготовці поліцейських здійснюється під час навчання в поліцейській академії. Важливо зауважити, що в США чітко відрізняють "підготовку поліцейського" (яку також називають первинною підготовкою) від "освіти поліцейського." Під "підготовкою поліцейського" розуміють отримання офіцером поліції теоретичних та практичних навичок у фаховій галузі "поліцейський" в одній із сертифікованих поліцейських академій штату. Після успішного завершення академії, поліцейський може розпочати виконання своїх професійних обов'язків. Ця первинна підготовка є обов'язковою для всіх поліцейських. З іншого боку, "освітою поліцейського" (яка може бути вищою або середньою спеціальною) маєтись на увазі навчання в вищих навчальних закладах після закінчення поліцейської академії. Отримавши диплом за іншою спеціальністю, такою як кримінальне правосуддя, економіка, комп'ютерні технології і таке інше, громадянин може вступити до поліції, проте все одно проходить навчання в поліцейській академії. Загалом, в США відсутні спеціалізовані вищі чи середні поліцейські навчальні заклади, і поліцейські, які прагнуть отримати вищу освіту, звертаються до цивільних університетів. Система професійної підготовки кадрів в США може бути узагальнено представлена як структура з трьох основних компонентів: первинна підготовка для осіб, які вступають на службу в поліцію; підвищення кваліфікації та службова підготовка співробітників поліції; підвищення кваліфікації та навчання співробітників, які обіймають керівні посади.

Отже, можна висунути висновок, що тактична підготовка відбувається під час первинної підготовки поліцейських, зосереджуючись на практичних навичках і вміннях. В Академії поліції (штату) тактична підготовка включає в себе наступні аспекти: дії в критичних ситуаціях; проведення операцій з порятунком заручників; використання спеціального обладнання; застосування вибухових пристроїв; протидія тероризму; методика обшуку будівель і приміщень; порятунок заручників з використанням мобільних засобів; надання першої медичної допомоги.

У межах первинної підготовки в Академії поліції передбачено додаткові курси тактичної підготовки, які враховують діюче національне законодавство, а також курси з прав людини, курси щодо дотримання правопорядку в умовах опору, і новий курс психологічної тактичної підготовки [4].

Додатково, у навчальному плані поліцейських, які навчаються в Академії поліції, передбачено щорічну можливість практичного вдосконалення здобутих знань, навичок і вмінь. Це означає, що на базі академії або за її межами проводяться масштабні тренування, спрямовані на відпрацювання плану дій у надзвичайних ситуаціях (річний тактичний тренінг).

Навчальний план поліцейських охоплює такі напрямки: затримання і процедури оформлення арешту; тактика і методи розслідування; тактика ведення радіозв'язку, складання звітів, контроль дорожнього руху; навчання екстремальному водінню автомобіля, включаючи переслідування і безпечне керування; навчання володіння вогнепальною зброєю, її догляд та безпеку стрільби, тактичне використання зброї, обробка хімічних речовин; тактика запобігання та реагування на тероризм; тактика та методика обшуку будівель і приміщень; порятунок заручників з використанням мобільних засобів; надання першої медичної допомоги; культура взаємин, включаючи сексуальні домагання, відносини з ЗМІ, стрес-контроль, питання інвалідності, громадських відносин, комунікаційної тактики, відсутність організації, злочини з мотивів ненависті, зниклі безвісти і домашнє насильство; пошук та захоплення злочинців, свідoctва, адміністративну дисципліну, культурне різноманіття, операції зі службовими собаками, операції з підтримки з повітря; боротьба зі спеціальними силами "Bomb Squad".

Отже, можна підсумувати, що тактична підготовка поліцейських у США включається в первинну професійну підготовку та проводиться поза межами вищої освіти в спеціалізованих навчальних закладах. Ця підготовка охоплює різні напрямки та тісно пов'язана з іншими прикладними науками та предметами, що створює основу для засвоєння необхідних знань, навичок та вмінь для успішної служби поліцейського.

Також хочемо зазначити що : «Враховуючи нестабільність національної безпеки України на сучасному етапі і ведення бойових дій на окремих ділянках нашої країни, питання, що стосуються особливостей функціонування державного апарату в умовах воєнного стану є надважливим»[5].

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : наказ МВС України від 26.01.2016 No 50 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16> (дата звернення: 13.10..2023).
2. Банах С. М., Булачек В. Р., Винярчук І. С., Йосипів Ю. Р. Тактико-спеціальна підготовка працівників ОВС України : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2011. 300 с.
3. Поліція США // Gorillasblog :URL: <http://gorillas.com.ua/blog/?p=1115> (дата звернення: 13.10.2023).
4. Тактична підготовка // Reverso Context : сайт. URL: <https://context.reverso.net/> (дата звернення: 13.10.2023).
5. Тінін Д.Г. , Проблеми та перспективи розвитку системи професійного відбору майбутніх правоохоронців в умовах воєнного стану. URL: <https://er.dduvs.in.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/10438/30.pdf?sequence=1&isAllowed=y>